

Ainekava

Kunst III kooliaste

7. klass

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 3 https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1100/8202/4002/18m_pohi_lisa3.pdf# ning põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäevale. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Et anda õpilastele võimalust kunsti sisse minna ning nautida protsessi, siis kunstitunnid toimuvad üle nädala paaristundidena.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

1. analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;
2. käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;
3. rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
4. katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;
5. loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;
6. analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

Hindamine

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Rakendatakse mitteeristavat hindamist - AR (arvestatud) ja MA (mittearvestatud).

- Õpetaja hindab õpilast, tema oskusi, võimeid ja isiklikku arengut silmaspidades.
- Õpetaja võib jooksvalt lisaks arvestusele/mittearvestusele (märges Stuumiumis: AR/MA) anda juurde ka sõnalise tagasiside.
- Töö või tunnitöö eest saab arvestuse (AR), kui on täidetud kõik töö alustamisel (kui hinnatakse tööd) või tunni alguses (kui hinnatakse tunnis kaasatõotamist) õpetaja poolt tutvustatud arvestuse saamise tingimused.

Klass: 7.	Tunde nädalas: 1	
Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud
<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab digitaalseid keskkondi, hindab digitaalse keskkonna turvalisust ja eakohasust. • Leiab internetist lihtotsinguga infot kunstnike, kunstiteoste või ajastute kohta, kasutab internetis täpsustatud pildiotsingut. • Tutvustab eri disainivaldkonna (näiteks tootedisain, digitootedisain, teenusedisain, tööstusdisain, graafiline disain, sotsiaalne disain jne) esindaja tegevust. 	<p>Tekstide lugemine, info (tekstid, pildid, multimeedia) otsimine teavikutest ja internetist. Intervjuude ja dokfilmide vaatamine, näitusekülastused (ka virtuaalselt), õpetaja koostatud esitlused ja loeng.</p> <p>Saadud teabe alusel: visuaalteose kirjeldamine, küsimustele vastamine, selgitamine, seostamine, võrdlemine, kokkuvõtete tegemine, mõtte- ja mõistekaartide koostamine, teabe visualiseerimine infograafika abil, esitluse koostamine, info kogumine õpimappi. Saadud teabe alusel arutlemine. Saadud teabe ja mõistmise rakendamine loomisel.</p>	<p>Probleemi tuvastamine Sihtrühma täpsustamine, sihtgrupi kirjeldamine, sihtrühma kaasamine Info otsimine. Probleemi täpsustamine.</p> <p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Digipädevus Kunstivaldkonnas on väljendusvahendid kiiresti arenenud. Lisaks videole, animatsioonile, 3D-mudeldamisele on uus tehnoloogia mõjutanud ka traditsioonilisi tehnikaid. Nt saab luua digimaale, digitaalselt kollaaži või GIF-kunsti (graafika vahetamise vormingul põhinev kunst).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Leiab oma teose jaoks ideid päevakajalistest või ajaloosündmustest. • Kasutab idee leidmiseks ja laiendamiseks meetodeid (näit. ajurünnak, suvaline sisend, omaduste reastamine, info otsimine). 	<p>Harjutused erinevate stiimulite kasutamiseks (isiklik seos, päevakajalistest teemast lähtuv, igavikulisest teemast lähtuv, õppeainest või mõnest inimtegevuse valdkonnast lähtuv stiimul). Info kogumise ja idee laiendamise meetodid: info-otsing, mõttekaart, omaduste reastamine, erinevate stiimulite kombineerimine.</p>	<p>Ressursside planeerimine, parameetrite tuvastamine, mõjude planeerimine.</p> <p>Lähteülesande sõnastamine.</p> <p>Toote, teenuse, sekkumise või prototüübi arendamine.</p> <p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Teeb töö kavandamisel kirjalikke ja visuaalseid märkmeid. • Kavandab enda teose, pakkudes vahest välja ka erinevaid lahendusvõimalusi. • Teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik, ning rakendab seda teadmist tööprotsessis. • Märkab ja kirjeldab teda ümbritsevaid probleemolukordi. • Tuvastab erinevaid uurimisviise kasutades probleemi tagamaid (miks, millal ja kuidas see probleem esineb ja kuidas see probleemi puudutavaid osapooli mõjutab). • Uurib näiteid kuidas on sama või sarnast probleemi varasemalt lahendatud. • Tutvub erinevate uurimisviiside (näiteks vaatlus, intervjuu, küsitlus, enesekohase päeviku pidamine ja analüüsimine, uurijapäeviku pidamine ja analüüsimine) võimalustega. 	<p>Idee valik: originaalsuse, ebatavalisuse, eesmärgi jms alusel.</p> <p>Idee sõnastamine ja laiendamine (visuaalide leidmine märksõnade juurde). Erinevate väljundite loomine ideele. Kunstilise kujundi (metafoori) valik, kujutamislaiendi valik, meediumi valik.</p> <p>Kujutamise elementide (sümbolid, kujundid, kujutised, värvid, objektid, tegelased) otsimine (pildiotsing, assotsiatsioonide kasutamine, sümboolika välja selgitamine, kujundite või kujutiste kombineerimine) ja valik.</p> <p>Visandamine (joonistus, visandlik maal, prototüüp, arvutis loodud 2d või 3d visand). Krokiide ja kiirkrokiide hajutamine. Visualiseerimise ja visuaalse kokkuvõtte harjutused.</p> <p>2-mõõtmelise töö kavandamine: visand, materjalide näidised ja valiku põhimõtted, vahendite ja tehnikate katsetused (nn tööproovid) ja valiku põhimõtted, formaadi valik ja selle põhjendamine.</p> <p>3-mõõtmelise töö kavandamine: 2-mõõtmeline visand, 3-mõõtmeline visand, materjalide, vahendite ja tehnikate näidised, katsetused ja valiku põhimõtted.</p> <p>Suuruse, eksponeerimiskoha ja valgustuse valik ja põhimõtted.</p> <p>4-mõõtmelise töö kavandamine: stsenaarium, storyboard. Võttepaikade, näitlejate /nukkude /karakterite, rekvisiitide, heli visandid, näited ja valik.</p> <p>Protsessi kavandamine.</p>	<p>Füüsika - valguse teke.</p> <p>Keemia - süsiniku erinevad vormid (grafiit).</p> <p>Matemaatika – lihtsamate geomeetriliste kujundite lahti lammutamine, pinnalaotus.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus</p> <p>Uute ideede loomine ja väljendamine on kunstioppes loomuomane oskus, mida järjepidevalt esile tõsta ning milles võivad rakenduda nii fantaasia kui ka kaalutlemine, otsiv ja otsustav mõttelaad.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus</p> <p>Lisaks geomeetrilistele kujunditele on kunstil ja matemaatikal ühist ka visuaalsele korrastatusele, tasakaalule ja mustrite märkamisele tähelepanu pööramine. Ühised mõisted loodusteadustega on näiteks tasakaal, rütm, sümmeetria, perspektiiv. Ka proportsioonidest rääkimine toob esile matemaatilisi suhteid ja nende märkamist (nt mitu korda mahub sinu pea pikkus sinu keha pikkusesse).</p> <p>Enesemääratluspädevus</p> <p>Kunstiõpe võimaldab õppijal ka oma emotsionaalset maailma avada ja peegeldada. Mõnikord on õppija jaoks läbi kunstiliste metafooride ja ümberütlemiste lihtsam oma tundeid ja raskusi peegeldada.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane teab, et isikupärasus on väärtuslik ja püüab luua omapäraseid kunstitöid tuues esile enda individuaalsust ja huvisid. • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi (sh digikunst) kunstitöid spontaanselt (kavandamata). • Loob kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid uurides ja kavandades. • Kavandab ja arendab enda ideid enne teose loomist, kombineeri erinevatest ideedest tervikliku lahenduse. • Valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid enamasti teadlikult või õpetaja abiga. • Leiab oma töö eksponeerimiseks koha, kus see on hästi vaadeldav. • Tunneb loomingu esitlemise põhimõtteid ja suudab teha publikule esitamiseks ettevalmistustöid õpetaja abiga. 	<p>Valikuvõimaluste üle arutlemine. Valikute põhjendamine (annab paremini edasi mu ideed; tahtsin originaalset lähenemist).</p> <p>Teoste loomine kontseptsiooni alusel. Kahemõõtmeliste teoste loomine teadlikumalt valikuid tehes. Võtta aega planeerimisprotsessiks ja ideeloomeks. Tehnikate kombineerimine. Võimalusel võib teostada keerukamaid trükitehnikaid (monotüüpia, diatüüpia, papitrükk).</p> <p>Kolmemõõtmeliste teoste loomine teadlikumalt valikuid tehes. Materjalide kombineerimine ja leidlik kasutus. Kohaspetsiifiline installatsioon. Prototüüpide loomine füüsilises keskkonnas või 3-d programmis. Neljamõõtmeliste teoste loomine: kavandatud ja komponeeritud videokunsti teos või animatsioon. Võib teha grupitööna, jagades rollid analoogselt nagu päris elus (režisöör, stsenaarist, kunstnik, storyboardi joonistaja, animaator, operaator, helirežisöör, monteeriija, valgustaja, kostüümikunstnik jne).</p>	<p>Teatri või muu etenduskunsti teos koostööna ja lõimituna teiste ainetega.</p> <p>Visuaalkultuuri objektide loomine. Siin tasub lähtuda sellest, millised visuaalkultuuri objektid on noortele olulised ja tähendusrikkad.</p> <p>Autor, autoriõigused, viitamine, kujutise salvestamine ja jagamine, viitamine.</p> <p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Toote, teenuse või prototüübi loomine. Essee, referaadi või teose saateteksti kirjutamine.</p> <p>Õpipädevus</p> <p>Kunstiõppe üheks esmaseks oskuseks on kunstivahendite eest hoolt kandmine ja oma tööpinna haldamine ja korrastamine. Sageli mõjutab kunstiõppes vahendite eest mitte hoolitsemine koheselt ka tööprotsessi ning tagajärjed on sageli ka silmaga näha. Ühiste materjalide jagamine (nt ühised paletid või veetopsid) toob ilmekalt esile ka ühistarvete eest hoolt kandmise vajalikkuse. Sama ilmneb ka grupi- ja ühistöödes.</p> <p>Erinevaid kunstiõppe osaoskusi haarav õppeprotsess on sagedasti ka pikaajalisem. Plaanimine ja ideede arendamine on üks neljast kunstiõppe osaoskusest. Kunstis saab planeerimine sisaldada nii ideelist kui ka visuaalset komponenti.</p>
---	--	--

		<p>Loovus seostub ka vanadest mõttemustritest lahtilaskmise ja riskimisega. Katsetamise väärtustamine avab võimalusi julgemateks otsinguteks.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Analüüsib tarbeeset funktsionaalsuse, ökoloogilisuse ja esteetilisuse aspektist. • Selgitab enamasti oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi. • Kirjeldab teose ainest, meediumi ja vormi. 	<p>Eneseanalüüsi ja refleksiooni harjutamine töö tegemise ajal ja peale tööprotsessi lõppu õpetaja antud küsimuste abil. Näiteks: Bortoni mudeli ainetel: Mida ma tegin, et sellesse punkti jõuda? Mis mind aitas ja takistas? Mida ma veel saan tulevikus teha? Kaaslaste töö analüüsimiseks võib nüüd mõnel juhul kasutada ka küsimusi, mis mõeldud kunstiteoste analüüsimiseks. Tasub lisada alati mõni positiivset tagasisidet võimaldav küsimus. Kunstiteose analüüsi meetodite praktiseerimine: Vormianalüüsist lähtuvad küsimused:</p> <p>Milline ja miks on just selline kompositsioon, materjal, tehnika, vorm, kuju, joon, värv, rütm, proportsioon, pind, sügavus, heletumedus, fookus, koloriit, perspektiiv? Mis on eespool, mis tagapool? Mis suurem, mis väiksem? Mida on rohkem, mida vähem? Kas teoses on korduvaid elemente (joon, värv, vorm, muster)? Mida täpsem ja detailsem on erialane sõnavara, seda täpsemalt on võimalik teost kirjeldada.</p> <p>Mida on kujutatud? Mille järgi selle ära tunneme, milliseid atribuute, sümboleid ja allegooriaid on kasutatud? Mida kujutatud objektid tähendavad selles kontekstis?</p>	<p>Suhtluspädevus Kunstiteoste sisukas analüüsimine toob esile väljendusrikast kõnekeelt. Näiteks saab kunstitunnis arutleda, mis väljendab julget värvikasutust või õrna joonekasutust. Samuti nõuab ka tajuerinevuste üle arutlemine ning oma eelistuste põhjendamise head väljendusoskust ja tundlikkust suhtlussituatsioonis. Kunstiteoste avar tõlgendamisvõimalus ja selle julgustamine suunab õppijaid erinevaid arvamusi kuulama.</p> <p>Keskkonnamõju, säästlikkus, digitaalne jalajälg, digiprügi, töövahendite säästlik kasutamine ja hooldamine.</p> <p>Informaatika – VR prillide kasutamine. Inglise keel – erinevatest käsklustest arusaamine.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus Kunstiteoste loomisel saame esile tõsta ja tähistada Eesti rahvuslike traditsioonide ja rahvakalendri tähtpäevi.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus Kunsti üle arutlemine (erinevad kunstiliigid ja kunstistiilid), nii professionaalse kunsti kui visuaalkultuuri aspektide üle laiemalt arutlemine suunab ka erinevaid väljenduslaade aktsepteerima.</p>

	Mis neile annab sellise tähenduse? Millised tähendused kujutatul on laiemalt?	Ettevõtlikkuspädevus Erinevaid kunstiõppe osaoskusi haarav õppeprotsess suunab õppijat teatavat temaatikat uurima, ideid looma, loovprotsessi planeerima, teostama ja esitlema.
--	--	---

Mõisted 7. klassis:

(Kunsti mõistete õppimine on seotud vastavas klassis rakendatavate teemadega, mis on täpsustatud õpetaja töökavas.)

digitaalne, sümbol, kompositsioon, fraktuur, reljeef, skulptuur, maakunst, kontrast, liikumine, dünaamiline, staatiline, proportsioon, tasakaal, mõõtmed, dominant, horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, koondpunkt, tsentraalperspektiiv, koloriit, primaar- ja sekundaarvärvid, soojad ja külmad toonid, taust, esiplaan, tagaplaan, joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, portree, interjöörivaade, abstraktne, abstraksionism, akvarell, kavand, visand, visuaalne lihtsustamine, stiliseerimine, papitrükk, kõrgtrükk.